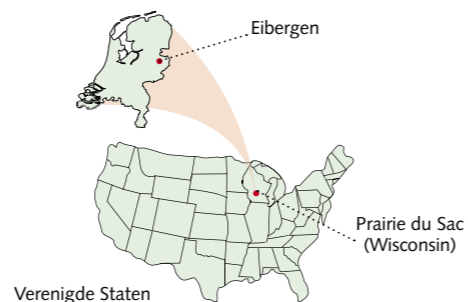

Alsof ze nooit anders gedaan heeft melkt de familie Griesen in Wisconsin 500 koeien. Amper een jaar geleden arriveerden de eerste koeien op het bedrijf, vertelt Hans. 'Voor een startend melkveebedrijf komt het er vooral op aan zo min mogelijk koeien te vervangen.'

Familie Griesen: 'Extra premie door het leveren van koosjere melk'

In Amerika keken de Griesens rond in staten als Ohio, Iowa, Indiana en Wisconsin. Uiteindelijk kwamen ze terecht in Wisconsin. De keus was eenvoudig. 'In een staat als Iowa is er weinig ruimte voor een sociaal leven. Hier in Wisconsin is het meer bewoond gebied. We zitten op slechts een half uur rijden van Madison.'

Melken met rabbi

De familie Griesen bouwde een stal voor ruim 500 koeien. Uit de staat Kansas haalden ze 250 vaarzen en 300 koeien. 'Koeien met papieren hoefden we niet per se. We hebben vooral gelet op koeien met goede uiers en benen en een gemiddelde hoogte-maat. We zochten echte ligboxenstalkoeien.'

Zwartbonte Holsteins vormen de meerderheid in de veestapel, maar sommige koeien bevatten ook Shorthorn- en Brown-Swissbloed. Met een vrachtauto kwamen de koeien

en naar Prairie du Sac. 'De afstand tussen Kansas en hier is vergelijkbaar met de afstand van Nederland tot midden Italië', geeft Hans aan.

Om zo min mogelijk problemen te hebben met de opstart, kopieerden de Griesens de verschillende rantsoenen die de koeien gewend waren in Kansas. Dat heeft een positief effect gehad, meldt Hans. 'We hebben in de beginperiode geen enkele koe met een lebmaagverplaatsing gehad.'

De koeien geven gemiddeld 33 kg melk (74 pound) met 3,95% vet en 3,10% eiwit met een celgetal van 70. 'We willen graag naar 80 pound, dat is ongeveer 36 kg, maar voor een startend melkveebedrijf komt het er vooral op aan zo min mogelijk koeien te vervangen. Dat levert meer op dan een iets hogere productie per koe.'

De melk gaat naar Cedar Grove Cheese, een kleine kaasfabriek. 'We hebben met vier melkfabrieken onderhandeld', geeft Hans aan. Voor de melk krijgt de familie Griesen een vaste prijs, aangevuld met premies voor onder meer een laag celgetal, hoog eiwit en

een groot volume. Ook het niet gebruiken van BST levert een extra premie op. 'We wilden sowieso geen BST gebruiken, omdat het vervangingspercentage van de veestapel bij BST-gebruikers vaak hoger ligt. Die extra premie is nu mooi meegenomen', stelt Hans.

Vier keer per maand leveren de Griesens bovendien koosjere melk die verwerkt wordt tot koosjere kaas voor de joodse gemeenschap. 'Ook daar krijgen we extra geld voor, terwijl we er verder niets voor hoeven te doen. Alleen melk van koeien met een lebmaagverplaatsing mag niet in de tank', verklaart Hans. De melk gaat in een aparte tank en zowel tijdens het melken als tijdens het maken van de kaas in de fabriek moet een rabbi aanwezig zijn.

Amper eigen grond

In de hoek van de kantine staat een grote, splinternieuwe koelkast met vlak ernaast een magnetron. En - Nederlandse kan bijna niet - op het aanrecht pruttelt een koffiezetapparaat. Met sterke koffie, dat weet

de inseminator van KI-organisatie Genex - onderdeel van CRI - inmiddels precies. Dagelijks komt hij langs in Prairie du Sac. 'Hij doet de tochtcontrole, houdt de vruchtbaarheid administratie bij en insemineert de koeien. Op termijn willen we dat best zelf gaan doen, maar nu ontbreekt ons nog de tijd', meldt Hans. Om dezelfde reden besteedt de familie Griesen ook de jongveefok uit. 'De kalveren gaan binnen acht weken na de geboorte weg en komen acht weken voor het kalven terug.'

Het voeren houden de Griesens wel in eigen hand. Met een Keenan-voermengwagen brengt Henk twee keer per dag vers voer voor de koeien. 'Deze voermengwagen vermoest het voer niet. De structuur blijft behouden.' In de voermengwagen gaat een mengsel van luzerne, mais, maismeel, soja-meel, raapschroot, katoenzaad en mineralen.

Voor de productie van voer hebben de emigranten een contract afgesloten met een akkerbouwer; over eigen grond beschikken ze amper. 'Dat contract is erg belangrijk.

We hebben zelf in totaal maar zestien hectare. De akkerbouwer met wie we een contract hebben afgesloten, heeft 3000 hectare. Hij verbouwt mais, luzerne en sojabonen en krijgt de mest van ons.'

Het voer is opgeslagen in grote plastic slurven. Echt tevreden is Henk nog niet over het systeem. 'Als het voer op is, houd je een hele berg plastic over. Bovendien verspil je met dit systeem meer voer dan als je het voer opslaat in een sleufsilos. Daarom bouwen we nu sleufsilos.'

Meer manager

Een auto met Mexicanen komt het erf oprijden. Tijd voor een wisseling van de wacht van de melkers. Mexicaanse medewerkers melken de koeien. 'Alleen de hospitaalgroep, de koeien die extra aandacht nodig hebben, melk ik zelf', geeft Johanna aan. Op de melkstal bezuinigde de familie niet. De emigranten kozen voor een stal van het merk Germania. 'De melkstal draait 18 uur per dag. We zijn direct begonnen met drie keer per dag melken. Dan moet het systeem wel goed werken', verklaart Hans.

Boeren in de Verenigde Staten is anders dan boeren in Nederland, dat hebben de Griesens inmiddels wel ervaren. Als simpel voorbeeld noemt Hans de registratie. 'Als je hier een koe verkoopt, streep je hem gewoon weg in de computer. Er zijn minder regels en het lijkt alsof het vak van een melkveehouder hier een hoger aanzien heeft dan in Nederland.'

Ook de omvang - 500 koeien in Wisconsin en 90 in Eibergen - maakt het werken verschillend. 'We zijn meer manager geworden', concludeert Johanna en zoon Hans vult aan: 'Omdat we groter zijn, werken we hier veel meer met protocollen. Alles gaat op een vaste tijd en volgens een bepaald patroon. Elke dag vullen we zand bij in de boxen, elke morgen gaan de koeien door een voetbad.'

Denken de Griesens aan uitbreiden? Hans schudt zijn hoofd. 'Daarvoor is het nog te vroeg. Eerst moet alles voor 110 procent draaien, dan pas kijken we verder.'

Inge van Drie

Hans Griesen: 'Het vak van melkvee houder heeft hier een hoger aanzien'

Manager in Amerika

